

Örökbefogadás

Az örökbefogadás célja, hogy olyan kiskorúak családban történő felnevelését biztosítsa, akiknek szülei nem élnek, vagy őket a szülők nem képesek megfelelően nevelni.

Az örökbefogadással az örökbefogadott kiskorú az örökbefogadó szülők vér szerinti gyermekének jogállásába lép.

Jogszabályok:

Csjt. 46.§-59.§., Gyer. 37.-53.§.

Az örökbefogadás előtti eljárás:

- célja annak megállapítása, hogy az örökbefogadni szándékozó személy a személyisége és a körülményei alapján alkalmas-e gyermek örökbefogadására.

Az eljárás menete:

Az eljárást az örökbefogadni szándékozó kérelmére a Győr-Moson-Sopron Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat (Győr, Vasvári P. u. 1.) készíti elő.

Ennek során:

- pszichológiai alkalmassági vizsgálatra kerül sor,
- a családi és lakáskörülményeket a helyszínen vizsgálják,
- az örökbefogadás előtt tanácsadáson kell részt venni és a felkészítő tanfolyamot eredményesen elvégezni.

Ezeket az iratokat a Szakszolgálat a javaslatával együtt megküldi a gyámhivatalnak, mely az örökbefogadni szándékozók meghallgatása után határozattal dönt az örökbefogadásra való alkalmasság megállapításáról.

Az alkalmassági határozat a jogerőre emelkedéstől számított 2 évig érvényes, mely további 1 évvel meghosszabbítható. Ha ez alatt sem került sor az örökbefogadásra, akkor az eljárást meg kell ismételni. Amennyiben az alkalmassági határozat érvényességi ideje alatt változás következik be az örökbefogadó személyi, családi és életkörülményeiben, úgy az alkalmasságot felül kell vizsgálni.

Az örökbefogadás engedélyezése:

TITKOS ÖRÖKBEOFAGADÁS:

A vér szerinti szülő hozzájárul ahhoz, hogy gyermekét általa ismeretlen személy örökbefogadja. Nyilatkozatát a gyermek 6 hetes koráig visszavonhatja, később már nem. Az örökbefogadásról értesítést nem kap, a gyermekkel kapcsolatot nem tarthat, szülői felügyeleti joga megszűnik.

Az eljárás menete:

Az eljárás az örökbefogadni szándékozó személy kérelmére indul.

Csatolni kell:

- az örökbefogadásra alkalmasságot tanúsító jogerős gyámhivatali határozatot,

- születési és házassági anyakönyvi kivonatot,
- jövedelemigazolást,
- háziorvosi igazolást, hogy nincs olyan betegsége, mely az örökbefogadást akadályozná.

A gyámhivatal beszerzi:

- orvosi igazolást a gyermek egészségi állapotáról, 3 évesnél idősebb gyermek esetén a személyiségére vonatkozó szakvéleményt,
- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát,
- azokat az iratokat, melyekből megállapítható, hogy a gyermek örökbe adható (pl. vér szerinti szülők halotti anyakönyvi kivonata, szülői felügyeleti jogot megszüntető bírói ítélet stb.)
- környezettanulmányt készít

Meg kell hallgatni:

- az örökbefogadni szándékozó személyt,
- 14. évét betöltött, illetve az ítéloképessége birtokában lévő fiatalabb örökbe fogadandó gyermeket,
- a gyermek törvényes képviselőjét (pl. gyámját, eseti gondnokát)

Vizsgálja:

- 16 és 45 év korkülönbség
- gyermek érdekében áll-e,
- közérdeket nem sért-e,
- nem jár-e anyagi haszonszerzéssel.

A kérelem elbírálása:

A kérelmet követően 15 napon belül a gyámhivatal határozattal dönt a kiskorú kötelező legalább 1 hónapos örökbefogadni szándékozó szülők gondozásába történő kihelyezésről. Ezalatt vizsgálja a gyermek családba történő beilleszkedését. Ezt követően az örökbefogadó szülőnek nyilatkoznia kell, hogy örökbefogadási szándékát fenntartja. A kötelező gondozási idő eredménye letelte után lehet csak az örökbefogadást engedélyezni.

NYÍLT továbbá HÁZASTÁRSI ÖRÖKBEOFOGADÁS:

A vér szerinti szülő ismeri a gyermeket örökbefogadni szándékozó személyt, ezáltal a gyermekkel az örökbefogadás után kapcsolatban maradhat, nevelését figyelemmel kísérheti.

Az eljárás menete:

Megegyezik a titkos örökbefogadásnál ismertetett eljárással, de vannak eltérések.

Az örökbefogadni szándékozó személyt, az ítéloképessége birtokában lévő gyermeket és a vér szerinti szülőt együttesen -tárgyalás keretében- kell meghallgatni. A korkülönbségtől és a felkészítő tanfolyam elvégzésétől el kell tekinteni.

Nem kell elrendelni a kötelező 1 hónap gondozási időt, ha házastársi örökbefogadás van, vagy ha az örökbefogadó szülő a gyermek vér szerinti szülő hozzájárulásával már legalább 1 éve saját háztartásában gondozza.

Csatolni kell:

- az örökbefogadás előtti tanácsadáson való részvételt tanúsító iratot,
- pszichológiai véleményt.

Az örökbefogadhatónak nyilvánítás:

A gyámhivatal örökbefogadhatónak nyilvánítja azt az átmeneti nevelt gyermeket, akivel

- a szülője önhibájából egy éve nem tart rendszeres kapcsolatot,
- a szülője fél éven át semmilyen kapcsolatot nem tart,
- a szülő lakó- és tartózkodási helyét megváltoztatja, erről a gyámhivatalt nem értesíti és a lakhelye felderítésére irányuló intézkedések fél éven belül nem vezetnek eredményre.

Örökbefogadás felbontása:

- a felek kölcsönös kérelme esetén a gyámhivatal,
- vita esetén a bíróság.

Tájékoztatás a vér szerinti szülők adatairól:

Az örökbefogadott gyermek tájékoztatást kérhet a gyámhivataltól a vér szerinti szülőjének adatairól.

Meg kell hallgatni:

- a vér szerinti szülőt,
- ha az örökbefogadott gyermek még kiskorú, akkor örökbefogadó szülőjét.